

Udlændinge- og Integrationsministeriet

KOMMENTERET HØRINGSOVERSIGT

vedrørende

Forslag til lov om ændring af repatrieringsloven m.v. (Regulering af ydelsesstruktur og udbetalingstidspunkt af hjælp til repatriering, indhentelse af udtalelse fra politiet om registreringer i Kriminalregisteret, nægtelse af repatrieringsstøtte af hensyn til statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller den offentlige orden, ændring af den kommunale vejledningspligt om repatriering m.v.)

1. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Udkast til lovforslag har i perioden fra den 5. februar 2021 til den 5. marts 2021 været sendt til høring. Lovforslagets element om ændring af repatrieringsloven (ny kommunal vejledningspligt) har været sendt i høring i perioden fra den 23. februar 2021 til den 5. marts 2021. Begge lovforslag har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatsamfundet, Albertslund Kommune, Allerød Kommune, Amnesty Nu, Amnesty International, Assens Kommune, Asylret, ATP, Ballerup Kommune, Bedsteforældre for Asyl, Billund Kommune, Bornholms Kommune, Brøndby Kommune, Brønderslev Kommune, Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Danes Worldwide, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Rejsebu-reauforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, Den Danske Dommerforening, DFUNK – Dansk Flygtningehjælp Ungdom, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, Det nationale Institut for Kommuners og Regioners analyse og forskning – KORA, DIGNITY – Dansk Institut mod Tortur, Dokumentations- og Rådgivningscenteret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Dragør Kommune, Egedal Kommune, Esbjerg Kommune, Fanø Kommune, Favrskov Kommune, Faxe Kommune, Finans Danmark, Finanstilsynet, Finansrådet, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Foreningsfællesskabet Lige-værd, Forsikring og Pension, Fredensborg Kommune, Fredericia Kommune, Frede-

29. april 2021

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Udsendelse
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2020 - 19358
Akt-id 1535760

riksberg Kommune, Frederikshavn Kommune, Frederikssund Kommune, Frivilligrådet, Furesø Kommune, Færøernes Landsstyre, Faaborg-Midtfyn Kommune, Gentofte Kommune, Gladsaxe Kommune, Glostrup Kommune, Greve Kommune, Gribskov Kommune, Guldborgsund Kommune, Haderslev Kommune, Halsnæs Kommune, Hedensted Kommune, Helsingør Kommune, Herlev Kommune, Herning Kommune, Hillerød Kommune, Hjørring Kommune, Holbæk Kommune, Holstebro Kommune, Horsens Kommune, Hvidovre Kommune, Høje-Taastrup Kommune, Hørsholm Kommune, Ikast-Brande Kommune, Indvandrermedicinsk Klinik, Odense Universitetshospital, Indvandreradgivningen, Institut for Menneskerettigheder, International Organization for Migration (IOM), Ishøj Kommune, Jammerbugt Kommune, Kalundborg Kommune, Kerteminde Kommune, Kirkernes Integrationsstjeneste, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Kolding Kommune, Kommunalteknisk chefforening, Kommunernes Landsforening (KL), Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed (Kvindefredsligaen), Københavns Kommune, Køge Kommune, Landsforeningen Adoption og Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorganisation af kvindekrisecentre (LOKK), Langeland Kommune, Ledernes Hovedorganisation, Lejre Kommune, Lemvig Kommune, Lolland Kommune, Lyndby-Taarbæk Kommune, Læsø Kommune, Mariagerfjord Kommune, Mellempølle Samvirke, Middelfart Kommune, Morsø Kommune, Norddjurs Kommune, Nordfyn Kommune, Nyborg Kommune, Næstved Kommune, Odder Kommune, Odense Kommune, Odsherred Kommune, Plums Fond for fred, økologi og bæredygtighed (tidl. Fredsfonden), Politiforbundet i Danmark, Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), PRO-Vest, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Randers Kommune, Rebild Kommune, Red Barnet, Refugees Welcome, Retspolitisk Forening, Retten i Esbjerg, Retten i Glostrup, Retten i Helsingør, Retten i Herning, Retten i Hillerød, Retten i Hjørring, Retten i Holbæk, Retten i Holstebro, Retten i Horsens, Retten i Kolding, Retten i Lyngby, Retten i Nykøbing Falster, Retten i Næstved, Retten i Odense, Retten i Randers, Retten i Roskilde, Retten i Svendborg, Retten i Sønderborg, Retten i Viborg, Retten i Aalborg, Retten i Århus, Retten på Bornholm, Retten på Frederiksberg, Rigsadvokaten, Rigsrevisionen, Ringkøbing-Skjern Kommune, Ringsted Kommune, Roskilde Kommune, Rudersdal Kommune, Røde Kors, Rødovre Kommune, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutning af Danske Småøer, Samsø Kommune, samtlige byretter, Silkeborg Kommune, Skanderborg Kommune, Skive Kommune, Slagelse Kommune, Solrød Kommune, Sorø Kommune, SOS Racisme, Stevns Kommune, Struer Kommune, Svendborg Kommune, Syddjurs Kommune, Sønderborg Kommune, Sø- og Handelsretten, Udbetaling Danmark, UNHCR Regional Repræsentation for Northern Europe, UNICEF Danmark, Thisted Kommune, Tønder Kommune, Tårnby Kommune, Vallensbæk Kommune, Varde Kommune, Vejen Kommune, Vejle Kommune, Vesthimmerlands Kommune, Viborg Kommune, Vordingborg Kommune, Work-live-stay southern Denmark, Ældresagen, Ægteskab Uden Grænser, Ærø Kommune, Aabenraa Kommune, Aalborg Kommune, Aarhus Erhverv / International Community, Århus Kommune, 3F, 3F Privat Service, Hotel og Restauration (3F PSHR).

Udlændinge- og Integrationsministeriet har modtaget høringsvar med bemærkninger til lovforslaget fra: Dansk Flygtningehjælp, Datatilsynet, Faxe Kommune, Finans Danmark, Holstebro Kommune, Den Katolske Kirke i Danmark, Kommunernes

Landsforening (KL), Næstved Kommune, Rebild Kommune, Rådet for Etniske Minoriteter (REM), Slagelse Kommune, SOS Racisme, Sønderborg Kommune, Udbetaling Danmark og Vejle Kommune.

Følgende har afgivet høringssvar, men ikke haft bemærkninger til lovforslaget: Advokatsamfundet, Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Regioner, Finanstilsynet, Institut for Menneskerettigheder, Politiforbundet i Danmark, Rigsrevisionen, samtlige byretter og Ældresagen.

Vestre Landsret og Østre Landsret har ikke ønsket at udtale sig om lovforslaget.

De modtagne høringssvar vedlægges.

Nedenfor gennemgås de indkomne høringssvar så vidt muligt opdelt efter den struktur, der er i lovforslagets bemærkninger. Under hvert emneområde angives de enkelte myndigheders og organisationers hovedsynspunkter samt Udlændinge- og Integrationsministeriets kommentarer hertil. Udlændinge- og Integrationsministeriets kommentarer til høringssvarene er anført i *kursiv*.

Bemærkninger af generel politisk karakter og bemærkninger, der ikke vedrører lovforslaget, indgår ikke i høringsoversigten. Udlændinge- og Integrationsministeriet kan for en fuldstændig gennemgang af samtlige synspunkter henvise til høringssvarene, som er sendt til Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg.

2. Indkomne høringssvar

2.1. Generelle bemærkninger

Dansk Flygtningehjælp har bemærket, at de foreslåede lovændringer i tillæg til den seneste ændring af repatrieringsloven har et øget fokus på kontrol både forud for repatriering og efter udrejsen fra Danmark. Dansk Flygtningehjælp er i den forbindelse bekymret for, hvilken negativ effekt de foreslåede ændringer af repatrieringsloven kan få for opfattelsen af ordningen som en i øvrigt positiv mulighed og et værdigt alternativ til en tilværelse i Danmark. Dansk Flygtningehjælp har desuden bemærket, at repatrieringsordningen med de foreslåede ændringer og dertilhørende sagsgange gøres mere kompleks i forhold til borgerens anvendelse af ordningen. Endelig bemærker Dansk Flygtningehjælp, at det øgede fokus på kontrol risikerer at skabe usikkerhed og mistillid blandt repatrieringslovens personkreds og medføre at færre personer vil benytte sig af repatrieringsordningen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Dansk Flygtningehjælp. Det er ministeriets vurdering, at der i praksis vil være tale om meget få sager, der vil være omfattet af lovforslagets elementer om afslag på og bortfald af repatrieringsstøtte ved forskellige former for kriminell adfærd, og at der med lovforslaget stilles et rimeligt krav om, at de personer, der modtager repatrieringsstøtte fra den danske stat, ikke er involveret i kriminelle forhold. Det er på den baggrund ministeriets vurdering, at ændringen ikke vil medføre en øget negativ effekt på repatrieringsloven som helhed. Ministeriet har derfor ikke fundet anledning til at justere lovforslaget på den baggrund.

Kommunernes Landsforening (KL) har bemærket, at det er positivt, at regeringen ønsker at holde ordningen enkel og administrerbar af hensyn til kommunerne. KL bemærker dog, at når kommunerne forpligtes til yderligere administrative opgaver i to på hinanden følgende lovforslag, resulterer det i ekstra forpligtelser og større administrative opgaver for kommunerne, hvilket tager tid og kræver kommunale ressourcer. KL opfordrer på den baggrund til at tænke den foreslåede ordning og det dertilhørende udvidede samarbejde med politiet bedre sammen med den seneste ændring af repatrieringsloven (lov nr. 130 af 30. januar 2021), hvor kommunerne blev pålagt en ekstra opgave i forhold til at skulle indhente en erklæring fra den repatrierede ved udbetaling af den resterende del af hjælpen samt en vejledningspligt omkring retsvirkningerne af, at der i den forbindelse angives urigtige eller vildledende oplysninger. KL har videre bemærket, at der er behov for, at det i denne forbindelse præciseres, hvorvidt kommunerne fremadrettet skal indhente en erklæring fra den repatrierede forud for udbetaling af både anden og tredje del af repatrieringsstøtten.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Kommunernes Landsforening (KL). I forhold til behovet for at præcisere, hvorvidt kommunerne fremadrettet skal indhente en erklæring fra den repatrierede forud for udbetaling af både anden og tredje del af hjælp til repatriering, skal ministeriet bemærke, at lovforslagets bemærkninger er blevet justeret, således at det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 10, at henvisningen til § 7, stk. 3-6, ændres til § 7 a, stk. 1, nr. 3, og stk. 2, nr. 3, der omhandler udbetalingen af den sidste del af hjælp til repatriering. Der lægges derfor ikke med lovforslaget op til, at kommunerne skal indhente en erklæring fra den repatrierede forud for udbetalingen af anden del af hjælp til repatriering.

Rådet for Etniske Minoriteter (REM) har bemærket, at man kan gøre repatrieringsordningen mere attraktiv ved at sikre, at de personer, der vil benytte sig af repatrieringsordningen, og som har familie i Danmark, får mulighed for at besøge deres familie og venner gennem en nem indrejse til Danmark, hvor de er fritaget for at skulle igennem en eventuel besværlig visumansøgningsproces.

Rådet for Etniske Minoriteter (REM) har desuden bemærket, at det for en gruppe, der ikke har kunnet finde fodfæste på det danske arbejdsmarked, formentlig også vil være vanskeligt at finde forsørgelsesgrundlag i repatrieringslandet, fordi denne persongruppe ofte har udfordringer på andre områder, herunder sociale, økonomiske og psykiske udfordringer. REM mener derfor, at det med fordel kan overvejes at nedsætte aldersgrænsen for de personer, der i øvrigt opfylder betingelserne for at modtage reintegrationsbistand, med henblik på at gøre repatriering attraktiv og bæredygtig for denne persongruppe.

Rådet for Etniske Minoriteter (REM) har videre bemærket, at kommunernes mulighed for at tilbyde vejledning og opkvalificering med henblik på at understøtte en sandsynlig repatriering til repatrieringslandet (indført den 1. marts 2019) alternativt skal oprustes betragteligt, idet der alene er tale om simpel opkvalificering af op til få ugers varighed. REM har hertil bemærket, at det fremgår af SIRI's procesevaluering, at de adspurgte kommuner samstemmende har oplyst, at muligheden for

at tilbyde opkvalificering og vejledning med henblik på at understøtte en sandsynlig repatriering generelt ikke bliver anvendt, hvilket taler for enten at afskaffe ordningen eller at opkvalificere den, så den bliver brugbar.

SOS Racisme har foreslået at fjerne resultattilskuddet til kommunerne i forbindelse med repatriering af personer fra kommunen.

Sønderborg Kommune har oplyst, at de ønsker, at der inden udbetaling af anden rate indføres krav om dokumentation fra den repatrierende om, at den pågældende opholder sig i repatrieringslandet.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Rådet for Etniske Minoriteter (REM), SOS Racisme og Sønderborg Kommune. Ministeriet bemærker, at de foreslåede ændringer ikke er indarbejdet i lovforslaget, men ministeriet har ikke fundet anledning til at justere lovforslaget derefter.

For så vidt angår det af Rådet for Etniske Minoriteter (REM) anførte om mulighed for at genindrejse og besøge familie og venner bemærkes, at spørgsmålet om, hvorvidt en person, der tidligere har haft en opholdstilladelse her i landet, men som er repatrieret, har mulighed for at få visum til Danmark afhænger af en konkret og individuel vurdering. I vurderingen indgår bl.a. det forhold, at pågældende tidligere har haft lovligt ophold i Danmark. Der henvises til vejledning nr. 10182 af 17. december 2018.

Dansk Flygtningehjælp finder det positivt, at det med den foreslåede ændring af repatrieringslovens § 2 gøres muligt at repatriere til et land, hvortil man har nær familiemæssig tilknytning. Dansk Flygtningehjælp bemærker, at de i deres mangeårige rådgivningsarbejde har erfaret, at nogle personer, der ønsker at repatriere, ikke har mulighed for at opnå repatrieringshjælp, da kravet om tidligere ophold i repatrieringslandet ikke kan opfyldes, og at udvidelsen af mulige destinationer for repatriering vil give flere personer, herunder statsløse, flygtninge og familiemedlemmer med forskellige nationaliteter, mulighed for at få repatrieringsstøtte.

Faxe Kommune finder det positivt, at det foreslås at udvide muligheden for at kunne repatriere til et land, hvortil den pågældende har nær familietilknytning, set i lyset af at en del konventionsflygtningefamilier er opsplittet rundt omkring i verden uden muligheden for at bo i samme land.

SOS Racisme finder det positivt, at det er muligt at få repatrieringsstøtte ved udrejse til et land, hvortil de har nær familiemæssig tilknytning og bemærker, at forslaget er vigtigt for dem, der er blevet gift med en person fra et land, som de hellere vil repatriere til, og for dem, der ikke kan tage tilbage til hjemlandet på grund af forfølgelse eller lignende.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Dansk Flygtningehjælp, Faxe Kommune og SOS Racisme.

Dansk Flygtningehjælp har endvidere bemærket, at det er afgørende at sikre, at en person der ønsker at repatriere til et land, hvortil den pågældende har nær familiemæssig tilknytning, har mulighed for at opholde sig lovligt i det pågældende land. Tilsvarende har Dansk Flygtningehjælp gjort opmærksom på, at det i det fremsendte lovforslag bemærkes, at man bør sikre sig den nødvendige dokumentation for at kunne indrejse i repatrieringslandet, og at den person, der sikrer ansøgerens nære familiemæssige tilknytning til repatrieringslandet, skal have en længevarende tilknytning eller et længerevarende ophold i repatrieringslandet. Dansk Flygtningehjælp har hertil bemærket, at der bør være tale om en lovlig dokumenteret tilknytning eller ophold, og at dette bør specificeres i lovtæksten. Dansk Flygtningehjælp finder desuden, at det ikke er tilstrækkeligt at sikre fornøden dokumentation for indrejse i repatrieringslandet, men at det, som en forudsætning for en bæredygtig repatriering, også bør det sikres, at der er dokumentation for, at der kan tages lovligt ophold i repatrieringslandet i en længere periode, på f.eks. et år, med mulighed for forlængelse af opholdet.

Udlændinge- og Integrationsministeriet er enig i Dansk Flygtningehjælps bemærkninger om, at det bør sikres, at de pågældende parter har mulighed for at opholde sig lovligt i repatrieringslandet, og at den pågældende har dokumentation for varigt at kunne opholde sig i repatrieringslandet. Lovforslaget er justeret i overensstemmelse hermed.

Faxe Kommune har bemærket, at det er en forudsætning for, at repatriering til andre lande bliver muligt, at der i lovforslaget tages stilling til rejsedokumenter, hvilket kommunen også ser som en udfordring i den gældende lovgivning. Faxe Kommune har hertil bemærket, at det for borgere uden nationalitetspas bør overvejes, hvordan deres rejse kan foretages og henviser til, at det f.eks. er muligt at rejse til andre lande i verden på et fremmedpas, konventionspas eller laissez-passes.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Faxe Kommune, men har ikke fundet anledning til at justere lovforslaget herefter.

Kommunernes Landsforening (KL) har bemærket, at det bør præciseres, hvorvidt det er Dansk Flygtningehjælp eller kommunerne, som skal foretage vurderingen af, om ansøgere til repatrieringsstøtte har tilstrækkelig tilknytning til det land, de ønsker at repatriere til, om den nære familie i landet selv har en længerevarende tilknytning til landet samt om ansøgerne kan fremlægge tilstrækkelig dokumentation for at kunne repatriere dertil. Kommunernes Landsforening (KL) har hertil foreslået, at Dansk Flygtningehjælp foretager vurderingen i forbindelse med rådgivningssamtalen og herefter meddeler kommunen herom.

Vejle Kommune har bemærket, om det er kommunens forpligtelse at vurdere, om en ansøger om repatrieringsstøtte har nær familiemæssig tilknytning til det ønskede repatrieringsland.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Kommunernes Landsforening (KL) og Vejle Kommune. Ministeriet bemærker i den forbindelse, at det er kommunernes ansvar at indhente relevante oplysninger til brug for behandling af sagen, herunder foretage vurderingen af den pågældendes lovlige

ophold m.v., henset til at det er kommunerne, der har afgørelseskompetencen i sagerne. Ministeriet finder dog, at den til enhver tid ansvarlige for rådgivningsopgaven (på nuværende tidspunkt Dansk Flygtningehjælp) i forbindelse med rådgivning om repatriering vil have mulighed for at oplyse sagen sammen med ansøgeren og således bistå kommunalbestyrelsen med sagens forberedelse. Lovforslaget er præciseret i overensstemmelse hermed.

Kommunernes Landsforening (KL) har desuden bemærket, at det bør præciseres, hvad der betegnes som "længerevarende ophold i landet" for de personer, der sikrer den nære familiemæssige tilknytning til et andet land, med henvisning til at det fremgår af lovforslaget, at der ikke kan være tale om tidligere, kortvarigt arbejds- og studieophold i et givent land.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Kommunernes Landsforening (KL), men har ikke fundet anledning til at uddybe begrebet yderligere, da vurderingen af længden af det længerevarende ophold i repatrieringslandet for de personer, der sikrer den nære familiemæssige tilknytning, vil skulle foretages af kommunalbestyrelsen på baggrund af en samlet vurdering af sagens omstændigheder. Ministeriet har imidlertid præciseret lovforslaget, således at dette fremgår tydeligere.

Vejle Kommune har angivet, om muligheden for repatriering til andre EU-lande vil medføre, at der kan ske repatriering til nabolandene, og om der er taget højde for, at kan være mere omkostningstungt at bosætte sig i EU-lande, herunder de øvrige nordiske lande, i modsætning til lande uden for EU.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Vejle Kommune og skal i den forbindelse oplyse, at ministeriet forventer, at der vil være tale om ingen eller ganske få sager. Ministeriet har justeret lovforslaget herefter med henblik på at tydeliggøre dette. Ministeriet har ikke i øvrigt fundet anledning til at justere lovforslaget herefter.

2.3. Ændring af sammensætning og tidspunkt for udbetaling af hjælp til repatriering

Dansk Flygtningehjælp har bemærket, at en af årsagerne til, at der blandt borgere kan være usikkerhed om, hvilke beløb, der bevilges, er, at hjælp til repatriering skal nedjusteres på baggrund af kommunens formuevurdering, forud for bevilling af hjælpen. Dertil har Dansk Flygtningehjælp bemærket, at det ikke fremgår af lovforslaget, om kommunerne fortsat skal foretage en formuevurdering og ønsker afklaring heraf.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker hertil, at lovforslaget på baggrund af hørings svarene er justeret således, at det fremgår af forslaget, at det i den foreslåede ordning forudsættes, at kommunalbestyrelsen – i lighed med gældende regler – fortsat vil skulle foretage en formuevurdering forud for bevilling af hjælp til repatriering, jf. repatrieringslovens § 7, stk. 12, og at der ikke tilsigtes ændringer i den hidtidige praksis vedrørende kommunalbestyrelsens opgørelse af udlændingens formue i forbindelse med afgørelse om hjælp til repatriering.

Dansk Flygtningehjælp har endvidere bemærket, at den foreslåede ændring af ydelsesstrukturen nedjusterer den økonomiske hjælp til repatriering. Dansk Flygtningehjælp gør desuden opmærksom på, at det er første gang siden repatrieringslovens ikrafttrædelse, at repatrieringsordningens støtteforudsætninger forringes.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker hertil, at sammensætningen af hjælp til repatriering ikke i lovforslaget er ændret med henblik på at nedjustere eller opjustere hjælpen i forhold til i dag. Hensigten er således at foretage en omlægning af hjælpen, der ud fra en gennemsnitlig betragtning er neutral. Ministeriet har på baggrund af bemærkningerne fra Dansk Flygtningehjælp gennemgået forudsætningerne for beregningerne af den foreslåede ændring og har på den baggrund fundet anledning til at hæve det faste beløb i første del af hjælpen til repatriering med 5.000 kr., så beløbet i stedet foreslås at udgøre 25.000 kr. pr. person over 18 år, og 15.000 kr. pr. person under 18 år. Justeringen skyldes, at de forudsatte udgifter til medbragt lægeordineret medicin, medbragte nødvendige personlige hjælpemidler eller til andre hjælpemidler vurderes tidligere at have været for høje. Det bemærkes i den forbindelse, at udgifterne hertil i den foreslåede ordning ikke er et fast beløb, men kan variere i de konkrete sager. Ministeriet bemærker overordnet, at der i forbindelse med de foreslåede ændringer af sammensætningen er taget udgangspunkt i den forventede aktivitet og den gennemsnitlige, budgetterede enhedsudgift på finansloven for 2021, hvilket i udgør ca. 175.000 kr. pr. person. Da hjælpen til repatriering i dag udgøres af en række delelementer, betyder den foreslåede omlægning til en mere fast ydelse, at nogle personer vil modtage en lidt højere hjælp til repatriering, mens den for andre vil være lidt lavere set i forhold til i dag. Den foreslåede ændring betyder dog – ud fra en gennemsnitlig betragtning – at modtagere af hjælp til repatriering bevilges samme økonomiske støtte som med den eksisterende ordning.

Dansk Flygtningehjælp har endvidere bemærket, at organisationen er enig i, at repatrieringsordningen ikke må misbruges, men de er bekymrede for, at tilliden til repatrieringsordningen udfordres yderligere med forslaget om ændring af udbetalingstidspunktet for hjælp til repatriering, ligesom Dansk Flygtningehjælp stiller sig undrende over for forslaget, henset til at der på nuværende tidspunkter allerede er store udfordringer med udbetaling af repatrieringshjælpen til flere lande.

Faxe Kommune har bemærket, at det vurderes af være en fordel, at hjælp til repatriering udbetales i tre dele, da de repatrierede ikke vil skulle rejse med store mængder kontanter, og at forslaget tilgodeser de borgere, der rejser hjem til lande, hvor det er muligt at overføre penge. I forlængelse heraf har Faxe Kommune dog bemærket, at processen vanskeliggøres for borgere, som ikke kan få overført penge til deres bankkonto i hjemlandet, herunder at flere borgere har udfordringer med at håndtere og forstå diverse dokumenter.

Kommunernes Landsforening (KL) er enig i, at repatrieringsordningen bør sikres mod misbrug og finder det positivt, at der sker en simplificering af bevillingsgrundlaget, men vurderer, at kommunerne kan blive stærkt udfordrede på at udbetale anden og tredje rate af repatrieringshjælpen henset til de udfordringer, der alle-

rede er i dag med udbetalingen af anden rate af hjælpen, bl.a. som følge af skærpede regler for nedlukning af konti ved udrejsen af Danmark. KL vurderer derfor, at forslaget kan medføre store administrative opgaver for kommunerne og opfordrer derfor til, at der forud for lovens ikrafttrædelse findes en løsning på udbetaling af anden og tredje rate af repatrieringshjælpen og ønsker præciseret, hvordan kommunerne kan udbetale anden og tredje rate til den repatrierede borger.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at ministeriet er ved at undersøge problemstillingen om udbetaling nærmere sammen med relevante parter. I forlængelse heraf bemærker ministeriet, at lovforslaget som følge af de aktuelle udfordringer med at udbetale repatrieringsstøtte til visse lande er justeret således, at udlændinge- og integrationsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af lovforslagets § 1, nr. 13, om indførelse af ny ydelsesstruktur, jf. lovforslagets § 5, stk. 2, hvorefter bestemmelsen vil træde i kraft, når en ny udbetalingsmodel, hvorefter pengeoverførsler kan ske i umiddelbart forlængelse af udrejsen, er etableret og er klar til at blive taget i brug. Det forventes at ske ultimo 2021.

2.4. Nægtelse af hjælp til repatriering af hensyn til statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller den offentlige orden

Faxe Kommune har bemærket, at der er behov for mere detaljerede retningslinjer for, hvornår en kommune kan antage, at en borger har til hensigt at rejse hjem for at deltage i aktiviteter, som kan indebærer eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden. Endvidere efterspørger Faxe Kommune anvisninger om, hvordan kommunen indhenter oplysninger fra politiet og svartiderne i den forbindelse, hvorefter der udtrykkes bekymring for langvarig sagsbehandlingstid. Dertil har Faxe Kommune bemærket, at det er nødvendigt, at kommunen træffer afgørelse om, hvorvidt der kan tildeles repatrieringsstøtte på baggrund af politiets udtalelse, da kommunen ikke bør vurdere kriminelle forhold. Faxe Kommune foreslår, at Dansk Flygtningehjælp indhenter en udtalelse fra politiet tidligt i forløbet.

Kommunernes Landsforening (KL) har bemærket, at når kommunen på baggrund af politiets udtalelse skal træffe afgørelse om, hvorvidt der kan tildeles repatrieringsstøtte, vil der ikke være noget skøn for kommunerne ved behandlingen af disse sager, idet kommunerne skal følge politiets vurdering, hvorfor "kan" bør ændres til "skal" i ordlyden.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Faxe Kommune og Kommunernes Landsforening (KL). Ministeriet bemærker, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om afslag på hjælp til repatriering og løbende, månedlig reintegrationsbistand på baggrund af politiets udtalelse om, at der er grund til at antage, at ansøgeren har til hensigt at deltage i aktiviteter i udlandet, som kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden. Det forudsættes i den forbindelse, at kommunalbestyrelsen lægger politiets udtalelse om pågældende ansøger uprøvet til grund.

Det vil efter forslaget bero på et konkret skøn, der foretages af den relevante kommune, om der i den enkelte sag foreligger grund til at antage, at ansøgeren har til hensigt at tage til udlandet og deltage i aktiviteter, som kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden, og kommunen derfor indhenter en udtalelse fra politiet. Det bemærkes i den forbindelse, at der alene skal være indikationer på, at ansøgeren har til hensigt at rejse til udlandet og dér deltage i sådanne aktiviteter.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at ministeriet ikke har fundet anledning til at justere lovforslaget, idet det er kommunalbestyrelsen – og ikke politiet – der træffer afgørelse om, hvorvidt der kan bevilges repatrieringsstøtte.

Vedtages lovforslaget, vil ministeriet sende en orienteringsskrivelse til kommunerne om hovedpunkterne i lovforslagets foreslåede ordninger og kommunernes administration, ligesom ministeriet i forbindelse med en kommende revision af Vejledningen om repatrieringsloven vil adressere administrationen af den nye foreslåede ordning.

Faxe Kommune ønsker afklaring af, om kommunens vurdering af, om der skal træffes beslutning om bortfald eller afslag på repatrieringsstøtte, sker i samarbejde med Udlændingestyrelsen og i givet fald, hvordan vurderingen foretages. I forlængelse heraf har Faxe Kommune udtrykt bekymring for, at kommunen skal vurdere om udlændingen opfylder betingelserne i udlændingeloven.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at i tillæg til den eksisterende bortfaldsordning i repatrieringsloven i tilfælde af alvorlig kriminalitet m.v. begået efter repatriering indføres en ordning, hvorefter en udlændings ret til den resterende del af hjælp til repatriering eller fortsat reintegrationsbistand bortfalder, hvis Udlændingestyrelsen, efter at kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om at yde støtte, træffer afgørelse om bortfald af udlændingens opholdstilladelse efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1. Det følger allerede af de gældende regler, at Udlændingestyrelsen uden udlændingens samtykke videregiver oplysninger om, at udlændingens opholdstilladelse er bortfaldet i medfør af udlændingelovens § 21 b til kommunalbestyrelsen for den kommune, hvor udlændingen senest har haft bopæl, jf. udlændingelovens § 44 a, stk. 1, nr. 4. Det vil således være Udlændingestyrelsen – og ikke kommunalbestyrelsen – der vurderer, om en opholdstilladelse er bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b.

Kommunernes Landsforening (KL) har bemærket, at de vurderer, at det kan udgøre en sikkerhedsmæssig risiko for den kommunale sagsbehandler at være i dialog med den pågældende udlænding om de oplysninger, som kommunen modtager fra politiet i forbindelse med partshøring af ansøgere. KL beder ministeriet tage stilling til, hvordan kommunerne i disse sager sikrer sagsbehandlerens sikkerhed.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Kommunernes Landsforening (KL) og bemærker, at den enkelte kommunes konkrete sagsbehandling, herunder kommunikation med borgerne, tilrettelægges af den enkelte kommune. Ministeriet har på den baggrund ikke fundet anledning til at justere lovforslaget.

Kommunernes Landsforening (KL) ønsker præciseret, om information om radikaliseringsbekymringer mv., herunder informationer udvekslet i medfør af retsplejelovens § 115, kan videregives til brug for behandlingen af en ansøgning om repatriering uden ansøgers samtykke.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at i det omfang information om radikaliseringsbekymringer mv., herunder informationer i medfør af retsplejelovens § 115, udveksles, vil sådanne oplysninger kunne videregives i overensstemmelse med gældende ret i øvrigt.

2.5. Indhentelse af udtalelse fra politiet om registrerede sigtelser og domme i Kriminalregisteret

Dansk Flygtningehjælp har bemærket, at de er enige i, at det er problematisk, hvis der ydes repatrieringsstøtte til personer, der har begået alvorlig kriminalitet.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Dansk Flygtningehjælp.

Kommunernes Landsforening (KL) har bemærket, at de finder det positivt, at regeringen også her har til intention at gøre den foreslåede ordning enkel og administrerbar for kommunerne. KL har endvidere bemærket, at der i praksis kan forekomme længere sagsbehandlingstid, når kommunen skal indhente oplysninger forud for, at der træffes en afgørelse om bevilling af repatrieringsstøtte. KL bemærker i den forbindelse, at det er afgørende, at disse sager håndteres hurtigt hos politiet således, at behandlingen af ansøgningen om repatriering ikke går i stå som følge af lang ekspeditionstid hos politiet. KL foreslår på den baggrund en frist på tilbagemeldingen fra politiet, så kommunerne undgår unødigt koordinering med politiet samt lange sagsbehandlingstider.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Kommunernes Landsforening (KL), men har ikke fundet anledning til at justere lovforslaget herefter. Ministeriet bemærker hertil, at det med lovforslaget forudsættes, at politiets udtalelse på tidspunktet for ansøgningen om repatrieringsstøtte kun vil indeholde oplysninger om, hvorvidt den pågældende person er registreret i Kriminalregisteret med en verserende sigtelse. Der er således tale om et afgrænset og rutinemæssigt opslag i Kriminalregisteret.

Dansk Flygtningehjælp har bemærket, at det er deres oplevelse, at der er tale om yderst få sager, hvor en repatrieret person efter udrejsen fra Danmark sigtes, tiltales eller dømmes for kriminelle forhold.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Dansk Flygtningehjælp. Ministeriet kan i den forbindelse oplyse, at det tilsvarende er ministeriets vurdering, at den foreslåede ordning vil omfatte ganske få sager.

Dansk Flygtningehjælp har bemærket, at det er deres erfaring, at sagsbehandling i repatrieringssager ofte trækker ud af forskellige årsager, og at Dansk Flygtningehjælp gennem tiden har set mange eksempler på, at udrejsen fra Danmark bevidst planlægges eller først finder sted en rum tid efter kommunalbestyrelsens bevilling af repatrieringshjælpen. Årsagerne hertil kan blandt andet være, at der skal opsiges lejebolig i Danmark, at forskellige forhold skal afvikles inden udrejsen, at der skal anskaffes rejsedokumenter samt problemer med udbetaling af første del af hjælp til repatriering. Dansk Flygtningehjælp bemærker endvidere, at udrejsen fra Danmark derudover ofte må udskydes grundet flyaflysninger, sygdom m.v., og gør derfor opmærksom på, at man med forslaget pålægger kommunalbestyrelsen en større sagsbyrde, da det må forventes, at kommunerne vil skulle indhente udtalelse fra politiet gentagne gange forud for repatriering. Dansk Flygtningehjælp påpeger endvidere, at repatrierede personer også skal afgive en erklæring til kommunen om, at de ikke er sigtet, tiltalt eller dømt for kriminelle forhold begået i hjemlandet et år efter udrejsen fra Danmark, ligesom kommunen samtidig skal indhente udtalelse fra politiet på ny inden udbetaling af den resterende del af repatrieringsstøtten. Dansk Flygtningehjælp vurderer derfor, at lovforslaget pålægger kommunerne en større sagsbyrde i repatrieringssager ved at skulle rette henvendelse til politiet både inden sagsbehandling og bevilling af repatrieringshjælpen og igen inden udbetaling af den resterende hjælp.

Faxe Kommune har bemærket, at en repatrieringssag kan tage fra ca. 2 til 10 måneder, før udrejse er en realitet. Faxe Kommune har på den baggrund anført, om sagsbehandlingstiden er overvejet i forhold til administrative opgaver for kommunen i forbindelse med udrejsen, og at kommunen således har behov for hurtig behandling fra politiet ved anmodning om udtalelse om, hvorvidt den pågældende er sigtet for lovovertrædelser. Faxe Kommune bemærker afslutningsvist, at det i lovforslaget forudsættes, at kommunen ikke skal indhente oplysninger to gange, samtidigt med at der lægges op til, at en sag forudsættes at tage ca. 60 dage, og at dette er urealistisk i de fleste sager.

Kommunernes Landsforening (KL) har påpeget, at der allerede nu er sager, hvor der går lang tid fra bevilling til udrejse, herunder i særlig grad udlændinge, som vil repatriere til Vietnam, hvor det er et krav, at der foreligger en bevilling fra kommunen, før ambassaden vil udstede en ny opholdstilladelse til Vietnam, og at dette typisk tager mellem 12 og 24 måneder. KL vurderer derfor, at der kan være en risiko for, at forslaget kan blive en administrativ tung opgave for kommunerne at administrere, hvis kommunerne i praksis skal rette henvendelse til politiet mere end én gang som foreslået, og hvis politiet også har en lang ekspeditionstid, kan tidsperspektivet i de omtalte sager blive uoverskueligt for ansøgeren.

Udlændinge- og Integrationsministeriet er enig i bemærkningerne fra Dansk Flygtningehjælp, Faxe kommune og Kommunernes Landsforening (KL) om udstrækningen af sagsbehandlingstiden og udrejsetidspunktet. Ministeriet har på den baggrund tilpasset bemærkningerne til lovforslaget, således at det nu fremgår, at kommunalbestyrelsen på ny vil skulle indhente oplysninger fra politiet om eventuelle registreringer i Kriminalregisteret inden udbetaling af hjælp til repatriering og reintegrationsbistand, hvis den tidsmæssige udstrækning mellem bevilling og udrejse – og dermed udbetalingen – f.eks. pga. sygdom, rejsehindringer eller andre forsinkelser,

der på anden vis afbryder sagsbehandlingsforløbet, er af længere varighed. Der er således lagt op til, at det er den enkelte kommunes selv, der skal vurdere, hvornår den tidsmæssige udstrækning mellem bevilling og udrejse er af en sådan længere varighed, at kommunen vil skulle indhente oplysninger fra Kriminalregisteret på ny.

Dansk Flygtningehjælp bemærker, at der for så vidt angår repatrieringssager med danske statsborgere, der har dobbelt statsborgerskab, efter forslaget vil blive kommunerne pålagt at indhente udtalelse fra politiet minimum to gange forud for udrejsen af Danmark, henset til at kommunen, inden danske statsborgere med dobbelt statsborgerskab kan søge om betinget løsning fra det danske statsborgerskab, skal lave et betinget tilsagn om repatrieringshjælpen, og i den forbindelse indhente første udtalelse fra politiet. Dansk Flygtningehjælp bemærker hertil, at kommunen efter Indfødsretskontorets tilsagn om betinget løsning fra det danske statsborgerskab vil skulle indhente udtalelse fra politiet på ny, da der skal træffes afgørelse om hjælp til repatriering.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Dansk Flygtningehjælp, men har ikke fundet anledning til at justere lovforslaget herefter.

Kommunernes Landsforening (KL) har bemærket der savnes en præcisering af, hvorvidt udbetaling af den sidste del af hjælp til repatriering både dækker over anden og tredje rate og opfordrer til, at indhentelse af oplysninger fra Kriminalregisteret, ud over indhentelse ved ansøgning om repatriering, begrænses til anmodning om udbetaling af den tredje og sidste del af hjælpen. KL vurderer i den forbindelse, at det ikke er nødvendigt at anmode om oplysninger ved anden rate, da første og anden rate tidsmæssigt typisk bliver udbetalt med kort mellemrum, og at der vil være tale om en unødvendig stor administrativ opgave for kommunerne såvel som politiet, såfremt der både skal indhentes oplysninger fra Kriminalregisteret ved udbetaling af første, anden og tredje rate.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Kommunernes Landsforening (KL) og skal i den forbindelse bemærke, at det ikke er hensigten med lovforslaget, at der skal indhentes oplysninger fra Kriminalregisteret i forbindelse udbetaling af anden rate. Denne del forudsættes at blive udbetalt i umiddelbar forlængelse af indrejsen i det land, hvortil den pågældende er repatrieret, og dermed kort efter udbetalingstidspunktet for den første del af hjælp til repatriering, i hvilken forbindelse kommunalbestyrelsen netop vil have indhentet oplysninger fra Kriminalregisteret. Lovforslagets bemærkninger er på den baggrund præciseret i overensstemmelse hermed.

Kommunernes Landsforening (KL) bemærker, at der med lovforslaget lægges op til, at kommunerne ved udbetaling af den sidste del af hjælpen skal indhente et udskrift fra Kriminalregisteret, hvorved det tillægges de kommunale sagsbehandlere at vurdere, om registreringer i Kriminalregisteret er omfattet af udlændingelovens § 22, nr. 4-9. KL tilkendegiver i den forbindelse, at det kræver en indsigt i straffe- og udlændingeret og opfordrer derfor til, at politiet foretager vurderingen af, om en konkret lovovertrædelse er omfattet af udlændingelovens § 22, nr. 4-9, og giver oplysning til kommunen, hvis det er tilfældet.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Kommunernes Landsforening (KL). Ministeriet skal i den forbindelse bemærke, at det fremgår af lovforslaget, at kommunalbestyrelsen ikke kan forventes at have det nødvendige strafferetlige kendskab til potentielt komplicerede strafferetlige vurderinger. Ministeriet har imidlertid tilpasset bemærkningerne, således at det nu fremgår, at politiets udtalelse i sager, hvor kommunalbestyrelsen i forbindelse med udbetalingen af den resterende repatrieringsstøtte skal indhente oplysninger om eventuelle registrerede sigtelser eller domme omfattet af udlændingelovens § 22, nr. 4-9, alene vil indeholde oplysninger om, hvorvidt der er registreret sigtelser eller domme for en lovovertrædelse, der er omfattet af udlændingelovens bestemmelse, og som er begået her i landet, inden der blev truffet afgørelse om repatrieringsstøtte. Det er således politiet, der i forbindelse med undersøgelsen vurderer, om lovovertrædelsen er omfattet af udlændingelovens § 22, nr. 4-9. Ligeledes vil udtalelsen indeholde oplysninger om, hvilken bestemmelse den pågældende nærmere er registreret sigtet eller dømt efter, og om der på tidspunktet for politiets afgivelse af udtalelse er afsagt endelig dom i sagen. Det er således ministeriets vurdering, at der er tale om en let og administrerbar ordning for den enkelte kommunalbestyrelse, der ikke vil forudsætte strafferetligt kendskab.

SOS Racisme har bemærket, at de synes, at der er skudt over målet, når kriminalitet og mange forskellige lovovertrædelser i Danmark eller udlandet skal være til hinder for at modtage repatrieringsstøtte. SOS Racisme bemærker hertil, at udenlandske statsborgere i dag dømmes for massevis af mindre petitesser, f.eks. fordi de ikke er tilstrækkeligt orienteret eller vidende om de love og regler, der findes, og at det virker som om, at ethvert skridt en udlænding tager i Danmark er overvåget intenst. SOS Racisme bemærker videre, at det er deres indtryk, at også danske statsborgere med udenlandsk baggrund overvåges mere end danske statsborgere og derfor også nemmere bliver sigtet for lovovertrædelser. Afslutningsvist bemærker SOS Racisme, at man, ud over sager om terror, fremmedkrigere og eventuelle voldsomt grove voldssager, f.eks. i forbindelse med organiseret kriminalitet, skal være varsom med de foreslåede ændringer for personer, der har begået lovovertrædelser.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkninger fra SOS Racisme, men har ikke fundet anledning til at justere lovforslaget herefter.

Udbetaling Danmark har bemærket, at det fremgår af lovforslaget, at Udbetaling Danmark årligt i en periode på 5 år fra bevilling af reintegrationsbistand skal indhente oplysninger fra politiet om, hvorvidt pågældende er sigtet eller dømt for en i udlændingelovens § 22, nr. 4-9, nævnte lovovertrædelser begået her i landet forud for kommunalbestyrelsens afgørelse om reintegrationsbistand. Udbetaling Danmark har hertil bemærket, om dette tillige skal gælde for lovovertrædelser begået efter kommunalbestyrelsens afgørelse om reintegrationsbistand og i den forbindelse bemærket, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at det forudsættes at Udbetaling Danmark ved det årlige tjek i disse situationer indhenter et udskrift fra Kriminalregisteret med henblik på at undersøge, om pågældende siden behandlingen af ansøgningen om repatriering har modtaget eventuelle endelige domme for lovovertrædelser efter de i udlændingelovens § 22, nr. 4-9, nævnte bestemmelser, og at disse domme kan vedrøre eventuelle lovovertrædelser begået efter kommunalbestyrelsens afgørelse om reintegrationsbistand.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Udbetaling Danmark. Ministeriet skal på den baggrund henvise til lovforslagets bemærkninger, hvoraf det fremgår, at den foreslåede ordning vil skulle supplere den repatrieringslovens §§ 9 b og 10 b, som indført ved L nr. 130 af 30. januar 2021 om ændring af repatrieringsloven, hvorefter kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, at den sidste del af hjælp til repatriering og reintegrationsbistand, jf. § 7, stk. 2, nr. 4, 6 og 9, og stk. 5, og § 10, stk. 1-3, bortfalder, når der foreligger oplysninger om forhold, som efter reglerne i udlændingelovens § 10, stk. 1, stk. 2, nr. 1 eller 2, eller stk. 5, ville udelukke personen fra opholdstilladelse, og når forholdet helt eller delvist har fundet sted eller er fortsat i perioden efter kommunalbestyrelsens afgørelse efter § 7, stk. 1, og § 10, stk. 1, og indtil det tidspunkt, hvor personen anmoder om at få udbetalt den sidste del af hjælpen og reintegrationsbistanden ophører. Det er således hensigten med den foreslåede ordning, at den tager sigte på lovovertrædelser, der har fundet sted før afgørelsen om reintegrationsbistand. Ministeriet skal desuden bemærke, at den foreslåede ordning ikke vil kunne omfatte lovovertrædelser, der har fundet sted efter kommunalbestyrelsens afgørelse om reintegrationsbistand, idet der i bestemmelsen henvises til, at lovovertrædelsen skal være begået her i landet forud for kommunalbestyrelsens afgørelse. Ministeriet har således ikke fundet anledning til at justere lovforslaget.

Udbetaling Danmark har bemærket, at det forudsættes, at der alene skal ske kontakt til politiet og dermed opslag i Kriminalregisteret 1 gang årligt gældende for nytilkendelser efter lovens ikrafttrædelse, således at hvis der i år 1 er konstateret, at personen er sigtet for en lovovertrædelse i medfør af udlændingelovens § 22, nr. 4-9, så tilbageholder Udbetaling Danmark den løbende, månedlige reintegrationsbistand, og Udbetaling Danmark er ikke forpligtet til at tage kontakt til politiet igen førend næste årlige opslag i Kriminalregisteret. Udbetaling Danmark bemærker hertil, at dette kun forudsættes, såfremt personen, der modtager reintegrationsbistand, ikke selv retter henvendelse til Udbetaling Danmark om, at der er sket ændring i forholdet, herunder at sigtelsen eventuelt er bortfaldet, eller der er faldet dom i sagen. Udbetaling Danmark anmoder om, at det præciseres i lovforslaget, hvorledes hyppigheden af opslag skal være, efter at der sker tilbageholdelse af den månedlige reintegrationsbistand efter den foreslåede bestemmelse, såfremt denne forudsætning ikke er korrekt. Afslutningsvist bemærker Udbetaling Danmark, at dette tillige vil betyde, at hvis det konstateres i år 5, at personen er sigtet for en lovovertrædelse efter de i udlændingelovens § 22, nr. 4-9, nævnte bestemmelser, så skal der også ske opslag i år 6 efter tilkendelsen for at konstatere, om der er sket endelig domfældelse.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig Udbetaling Danmarks bemærkninger. Ministeriet skal i den forbindelse henvise til lovforslagets bemærkninger, hvoraf det fremgår, at Udbetaling Danmarks tilkendegivelse om tilbageholdelse af udbetalingen ikke er en afgørelse. Ministeriet skal desuden oplyse, at ministeriet har præciseret lovforslagets bemærkninger, således at det nu fremgår, at Udbetaling Danmark, i de tilfælde hvor det er konstateret, at den pågældende er registreret sigtet i Kriminalregisteret for en lovovertrædelse, der er nævnt i udlændingelovens § 22, nr. 4-9, som er begået her i landet forud for kommunalbestyrelsens afgørelse om reintegrationsbistand, vil skulle træffe afgørelse om bortfald af

den resterende del af den løbende, månedlige reintegrationsbistand, hvis der sker domfældelse efter de pågældende bestemmelser. Tilsvarende vil kommunalbestyrelsen skulle træffe afgørelse om bortfald af den sidste del af hjælp til repatriering, i de tilfælde hvor der sker domfældelse efter udlændingelovens § 22, nr. 4-9, for en lovovertrædelse begået her i landet forud for afgørelsen om hjælp til repatriering. Den nærmere administration af ordningen, herunder Udbetaling Danmarks og kommunalbestyrelsens oplysning af sagen ved eventuel endelig domfældelse, hvor en person er omfattet af ovenstående ordning, vil blive nærmere beskrevet i Vejledning om repatrieringsloven.

2.6. Regulering af tilbagebetalingskrav

Datatilsynet har bemærket, at de forventer at blive hørt forud for en eventuel vedtagelse af en bekendtgørelse om regulering af tilbagebetalingskrav, jf. databeskyttelseslovens § 28 om pligten til at indhente tilsynets udtalelse i forbindelse med udarbejdelse af lovforslag, bekendtgørelser m.v., der har betydning for beskyttelse af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Datatilsynet og skal i den forbindelse oplyse, at bekendtgørelsen vil blive sendt i høring hos bl.a. Datatilsynet.

Kommunernes Landsforening (KL) har bemærket, at det bør præciseres, hvordan den pågældendes betalingsevne skal beregnes, og hvem der skal foretage denne beregning. Kommunernes Landsforening (KL) har hertil angivet, om den pågældendes betalingsevne vil skulle udregnes på samme måde som i dag i henhold til bekendtgørelse nr. 1617 af 27. december 2019 om kommunernes opkrævning af tilbagebetalingskrav efter lov om aktiv socialpolitik, m.fl., eller om kommunerne skal udføre egentlige tilbagebetalingsvurderinger bl.a. på baggrund af de pågældendes udgifter, budgetter m.v. Kommunernes Landsforening (KL) har desuden efterspurgt en uddybning af reglerne om tilbagebetaling for personer, hvis betalingsevne vil være så beskeden, at en afdragsordning ikke vil kunne fastsættes, og hvorvidt de pågældendes tilbagebetalingskrav i sådanne tilfælde vil frafalde, eller om der skal udføres en anden form for betalingsevnevurdering for disse personer. Kommunernes Landsforening (KL) har videre bemærket, at de ikke finder det hensigtsmæssigt, at det er kommunerne, der skal udføre egentlige tilbagebetalingsvurderinger, da det vil tilføre kommunerne yderligere tunge administrative opgaver i forbindelse med repatriering.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Kommunernes Landsforening (KL) og kan hertil oplyse, at den endelig ordning for særskilt regulering af tilbagebetaling af hjælp til repatriering ved bekendtgørelse udstedt i medfør af repatrieringsloven, herunder vurdering af den pågældendes betalingsevne, fortsat er under udarbejdelse. Det er således endnu ikke endelig afklaret, om kommunerne vil skulle foretage en selvstændig vurdering af den pågældendes betalingsevne, eller om betalingsevnen vil skulle udregnes på baggrund af en række objektivt konstaterbare kriterier. Tilsvarende er det ikke endelig afklaret, hvorvidt tilbagebetalingskravet vil bortfalde endeligt for de personer, hvis betalingsevne vil

være så beskeden, at en afdragsordning efter omstændighederne ikke vil kunne fastsættes.

Kommunernes Landsforening (KL) har endvidere bemærket, at det bør præciseres, hvorvidt kommunerne efter sædvanlig rykkerprocedure skal overdrage kravet til Gældsstyrelsen, som har mulighed for tvangsinddrivelse.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Kommunernes Landsforening (KL) og kan oplyse, at den endelig ordning for særskilt regulering af tilbagebetaling af hjælp til repatriering ved bekendtgørelse udstedt i medfør af repatrieringslovens fortsat er under udarbejdelse. Det er således endnu ikke endelig afklaret, om kommunerne vil skulle overdrage tilbagebetalingskravet til Gældsstyrelsen efter sædvanlig rykkerprocedure.

SOS Racisme har bemærket, at der ikke er grund til den foreslåede ændring om regulering af reglerne om tilbagebetalingskrav.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningen fra SOS Racisme, men har ikke fundet anledning til at ændre i lovforslaget.

2.7. Udvidelse af repatrieringslovens dispensationsadgang

Dansk Flygtningehjælp finder det positivt, at der med lovforslaget lægges op til, at familiesammenførte udlændinge, der ikke kan eller har kunnet opnå skilsmisse fra referencen, kan opnå hjælp til repatriering. Dansk Flygtningehjælp har erfaret, at der af forskellige årsager kan være udfordringer forbundet med at opnå samtykke til skilsmisse, der forhindrer familiesammenførte udlændinge i repatriere med økonomisk støtte.

Faxe Kommune finder det positivt, at familiesammenførte, som ikke kan opnå skilsmisse og som ønsker at vende hjem, nu har muligheden for at modtage hjælp til repatriering.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Dansk Flygtningehjælp og Faxe Kommune.

2.8. Dedikeret kommunal vejledning om repatriering

Dansk Flygtningehjælp har bemærket, at organisationen gerne ser, at det i højere grad tydeliggøres i lovforslaget, at repatriering fortsat er et frivilligt valg.

SOS Racisme har bemærket, at repatrieringsloven hviler på den forudsætning, at personens tilbagevenden sker på frivilligt grundlag, og at kommunerne ikke kan pålægge en person at benytte sig af repatrieringslovens muligheder.

Rådet for Etniske Minoriteter (REM) har bemærket, at der fortsat skal lægges stor vægt på, at repatriering er udtryk for et frivilligt ønske, der udtrykkes af den enkelte person eller familie.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Dansk Flygtningehjælp, SOS Racisme og Rådet for Etniske Minoriteter (REM). Ministeriet kan i relation til bemærkningerne oplyse, at det fortsat fremgår direkte af repatrieringslovens § 2, at repatriering efter loven forstås som personers frivillige tilbagemøden til deres hjemland, tidligere opholdsland et land, hvortil de har nær familiemæssig tilknytning med henblik på at tage varig bopæl.

Kommunernes Landsforening (KL) finder det positivt, at det foreslås at ændre den systematiske kommunale vejledningspligt. KL har endvidere bemærket, at det forhold at der ikke længere skal vejledes ved alle jobsamtaler i kontaktforløbet efter KL's opfattelse eliminerer de u hensigtsmæssige konsekvenser, som denne vejledning havde i forhold til samtalen om den beskæftigelsesrettede indsats. Lovændringen vil således have en positiv effekt i forhold til samarbejdet og relationen mellem borger og sagsbehandler. KL opfordrer til en lignende forenkling af vejledningspligten i forhold til udlændinge med lovligt ophold i mindre end fem år, som ikke er omfattet af de foreslåede ændringer.

Faxe Kommune vurderer, at en mere fokuseret samtale om repatriering vil kunne understøtte en mere individuel og tydelig vejledning.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Kommunernes Landsforening (KL) og Faxe Kommune.

Kommunernes Landsforening (KL) har endvidere vurderet, at de foreslåede ændringer i, hvem der skal vejledes, ikke ændrer problematikken om udsøgning af målgruppen i Udlændinge Informations Portalen (UIP). KL vurderer i den forbindelse, at kommunerne ikke vil kunne implementere de nye krav, medmindre de relevante data er til rådighed, og den digitale understøttelse er på plads.

Holstebro Kommune har bemærket, at kommunerne er ikke i besiddelse af de data, der skal til, med henblik på at udsøge de borgere, som er relevante for samtalerne med henblik på vejledning om mulighederne for repatriering. Kommunen vurderer endvidere, at det med lovforslaget bliver vanskeligere at udsøge de relevante borgere. Holstebro Kommune ønsker på den baggrund, at kommunerne automatisk modtager en meddelelse om opholdsgrundlaget, så ikke alle borgere med et statsborgerskab, der ikke tilhører Norden og EU, skal tjekkes i UIP.

Næstved Kommune har bemærket, at det kan være vanskeligt for den enkelte sagsbehandler at udsøge målgruppen. Kommunen ønsker i den forbindelse input til, hvordan målgruppen udsøges.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Kommunernes Landsforening (KL), Holstebro Kommune og Næstved Kommune. Ministeriet bemærker i den forbindelse, at ministeriet er opmærksom på, at kommunerne – i lighed med tidligere – ønsker en højere grad af digital understøttelse, men at lovforslaget ikke ændrer ved den hidtidige praksis, hvorefter kommunerne foretager manuelle markeringer af relevante personers sager i de kommunale fagsystemer. Det er således ministeriets opfattelse, at der er tale om en kendt udfordring for kom-

munerne, som ikke skyldes de foreslåede ændringer af vejledningspligten. Ministeriet kan supplerende oplyse, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) er ved at udarbejde en udsøgningsguide til kommunerne, som skal understøtte sagsbehandlerne arbejde med at udsøge relevante personer. Udsøgningsguiden forventes at være tilgængelig på integrationsviden.dk umiddelbart efter lovforslagets ikrafttræden.

Vejle Kommune har bemærket, at det ikke fremgår tydeligt hvilke målgrupper der kan defineres som havende en tættere tilknytning til arbejdsmarkedet og evt. kan fritages for den systematiske vejledning om repatriering og konkret hvordan det vurderes, om en borger efter længere ophold i landet, som ikke er faldet til og ikke har fået en tilknytning til arbejdsmarkedet defineres. Endvidere angiver Vejle Kommune, at det ikke fremgår tydeligt, om det er ved alle samtaler der skal ydes vejledning om repatriering eller om det fortsat kun er ved de lovpligtige samtaler.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at det af lovforslagets § 1, nr. 4, fremgår, at kommunalbestyrelsen vejleder udlændinge, som har haft opholdstilladelse i Danmark i minimum 5 år, og som har modtaget kontanthjælp, uddannelseshjælp, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse i mindst 18 ud af de seneste 36 måneder, om mulighederne for at modtage hjælp til repatriering ved en selvstændig samtale, som afholdes minimum hvert 2. år. Det bemærkes i den forbindelse, at det af lovforslaget, som blev sendt i ekstern høring, fremgik, at de foreslåede ændringer af vejledningspligten medførte en ændring af integrationslovens § 20 b, hvilket i det fremsatte lovforslag er ændret, så ændringen i stedet foreslås tilføjet til repatrieringslovens § 5. Bemærkningerne til den foreslåede tilføjelse til repatrieringslovens § 5 fremgår af lovforslagets punkt 2.7. Dedikeret kommunal vejledning om repatriering. For så vidt angår gruppen af udlændinge med mindre end 5 års lovligt ophold i Danmark fremgår det af punkt 2.7.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning, at udlændinge, der har opholdt sig lovligt i Danmark i op til 5 år – i lighed med i dag – i det omfang de fortsat er i et forløb hos kommunen konsekvent og systematisk vil modtage vejledning om mulighederne for repatriering efter repatrieringsloven i forbindelse med alle samtaler, der gennemføres som led i den løbende opfølgning på kontrakten efter integrationsloven og ved beskæftigelsesforløb i kommunen.

Dansk Flygtningehjælp har påpeget, at kommunerne giver udtryk for, at det øgede fokus på repatriering og vejledningen om repatrieringsordningen kan være uhenigtsmæssig og udfordrende for et ellers konstruktivt samarbejde mellem sagsbehandler og borger i den beskæftigelsesrettede integrationsindsats. Endvidere bemærkes det, at hyppigheden og gentagelseelementet ved vejledningspligten over for borgeren er særlig problematisk, og at vejledningspligten især er vanskelig at efterleve i de tilfælde, hvor en borger i samtalen tydeligt har afvist at have et ønske om at benytte sig af repatrieringsordningen.

Faxe Kommune har bemærket, at nyankommne flygtninge kan være udfordrende at vejlede om muligheden for repatriering, og det kan virke formålsløst, da de har brugt op til år for at få opholdstilladelse og nu er i sikkerhed. Kommunen bemærker i den forbindelse, at italesættelse af muligheden for repatriering omvendt vil un-

derstøtte budskabet om, at der er tale om midlertidig ophold. Faxe Kommune vurderer dog, at det kan påvirke sagsbehandlingen og udlændingens fokus på at komme i gang og deltage i f.eks. virksomhedsrettede indsatser og derfor have en negativ effekt i opstartsfasen.

Rebild Kommune har vurderet, at det er for hyppigt at vejlede om repatriering til alle integrationssamtaler/jobsamtaler. Endvidere bemærker kommunen, at vejledningspligten i forhold til repatriering burde være 6 måneder efter at kommunalbestyrelsen har overtaget ansvaret for den enkelte flygtning eller familiesammenførte. Kommunen vurderer endelig, at vejledningen herefter burde ske halvårligt eller efter behov, frem til den pågældende har haft ophold i Danmark i 5 år af hensyn til et kontinuerligt sagsbehandlingsforløb.

Rådet for Etniske Minoriteter (REM) har bemærket, at det af SIRI's procesevaluering fremgår, at flere kommuner fremhæver hyppigheden og gentagelseelementet ved vejledningspligten over for borgeren som særligt problematisk i forhold til håndteringen af den systematiske vejledningspligt for nyankomne, der er underlagt en beskæftigelses- og integrationsindsats.

SOS Racisme foreslår, at det overvejes at ændre den kommunale vejledningspligt om repatriering fra at være obligatorisk for kommunerne at gennemføre de første fem år, efter udlændingen har fået opholdstilladelse, til at en klient kan få vejledning om repatriering, hvis den pågældende ønsker det.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Dansk Flygtningehjælp, Faxe kommune, Rebild Kommune, Rådet for Etniske Minoriteter (REM) og SOS Racisme, men har ikke fundet anledning til at justere lovforslaget herafter.

Faxe Kommune har bemærket, at det med lovforslaget foreslås, at det er én medarbejder eller specialiserede medarbejdere, der foretager de dedikerede samtaler om repatriering, hvilket kan være ressourcekrævende og sårbart – særligt for små kommuner, som ikke vil have kapacitet til, at flere opnår den nødvendige ekspertise. Kommunen foreslår i den forbindelse, at der stilles anvendeligt og klart materiale til rådighed for både kommuner og borgere.

Holstebro Kommune har bemærket, at det af lovforslaget fremgår, at den dedikerede samtale om repatriering vil have en varighed af 15-30 minutter og at samtalen vil blive lagt i forlængelse af en obligatorisk samtale. Kommunen har i den forbindelse bemærket, at det forekommer uhensigtsmæssigt at fastlægge, at samtalen skal finde sted i forlængelse af en obligatorisk samtale, og at det forekommer unødvendigt at sætte minuttal på omfanget.

Næstved Kommune har bemærket, at der i lovforslaget peges på, at samtalen vil vare 15-30 min., hvilket kommunen ikke mener er realistisk, da der ofte skal bruges tolk til denne målgruppe, og formidling af repatrieringsmulighederne er omfattende, da det er en kompleks lovgivning med mange delelementer.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Faxe Kommune, Holstebro Kommune og Næstved Kommune. Ministeriet bemærker, at der i lovforslaget er lagt op til en vis grad af fleksibilitet for kommunerne i forhold til den konkrete tilrettelæggelse af de dedikerede samtaler om repatriering. Af lovforslagets punkt 2.7.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning fremgår det således, at det vil være op til den enkelte kommune at tilrettelægge den praktiske afholdelse af samtalen, herunder hvem der afvikler samtalen. Det fremgår endvidere, at samtalen af hensyn til kommunernes administration forudsættes at blive lagt i forlængelse af en obligatorisk samtale hos kommunen, og at det efter omstændighederne være muligt for den enkelte kommune at organisere sig således, at medarbejdere vil kunne specialisere sig i afholdelsen af disse samtaler. Der fremgår imidlertid ikke af lovforslaget en pligt til at samtalerne afholdes af specialiserede medarbejdere.

Rådet for Etniske Minoriteter (REM) her bemærket, at valget af ordet ”dedikeret” i forhold til den foreslåede vejledningspligt ”dedikeret kommunal vejledning om repatriering” virker uhensigtsmæssig, idet den ikke forekommer objektiv. REM foreslår i stedet ”fokuseret” eller ”målrettet”. Samtidig bemærker REM, at der i lovforslaget er nogle sproglige uklarheder i forhold til benævnelsen af de to typer af vejledning, der skal gælde i forhold til de to specifikke målgrupper i lovforslaget.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Rådet for Etniske Minoriteter (REM). Ministeriet bemærker, at der med det fremsatte lovforslag foreslås tre vejledningskategorier. For det første lægges der med lovforslaget op til, at udlændinge med kortere ophold i Danmark på op til 5 år fortsat bør modtage systematisk vejledning om repatriering i lighed med den systematiske vejledning, der finder sted i dag. Som noget nyt foreslås det for det andet, at udlændinge, der har haft ophold i Danmark i mere end 5 år, og som har modtaget konstanthjælpssignende ydelser i mere end 18 ud af de sidste 36 måneder, skal vejledes ved en dedikeret samtale om mulighederne for at repatriere med støtte. Endeligt vil udlændinge med længere ophold i Danmark, der har opnået en fastere tilknytning til arbejdsmarkedet, og danske statsborgere med dobbelt statsborgerskab derimod ikke være omfattet af den kommunale pligt til at vejlede systematisk eller ved en dedikeret samtale. Kommunen er over for denne gruppe – som den tredje vejledningskategori – forpligtet til at vejlede om muligheden for hjælp til repatriering, når der i øvrigt er anledning til det. Ministeriet har på baggrund af bemærkningerne fra REM præciseret lovforslaget således, at begreberne ”systematisk” eller ”dedikeret” anvendes mere konsekvent.

SOS Racisme bemærker, at det vil være logisk, hvis forslaget til ændring af den kommunale vejledningspligt om repatriering kommer til at indgå som et samlet lovforslag med de øvrige foreslåede ændringer af repatrieringsloven m.v.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker hertil, at de tidligere lovforslag, som blev sendt i offentlig høring forskudt, er fremsat for Folketinget som et samlet lovforslag.

Lovforslaget i forhold til lovudkastet

I forhold til lovudkastet indeholder lovforslaget følgende indholdsmæssige ændringer:

1. Lovforslagets § 1, nr. 4, er tilføjet i lovforslaget, således at de foreslåede ændringerne af den kommunale vejledningspligt om repatriering efter lovforslaget reguleres i repatrieringslovens § 5 frem for i integrationslovens § 20 b, stk. 1, hvilket fremgik af lovudkastet. Der er ikke foretaget indholdsmæssige ændringer af den foreslåede ordning om en dedikeret kommunal vejledning om repatriering.

2. Lovforslagets § 1, nr. 13, er justeret, således at de faste beløb i første del af hjælp til repatriering er opjusteret med 5.000 kr., hvormed det af lovforslaget fremgår, at det umiddelbart før udrejse udbetales 25.000 kr. pr. person, der er fyldt 18 år, og 15.000 kr. pr. person under 18 år til dækning af udgifter til afrejse og ankomst.

3. Lovforslagets § 1, nr. 14, er tilføjet, således at der fremgår en lovbestemt hjemmel til at kræve hjælp til repatriering tilbagebetalt ved afbrudt repatriering inden udrejse af Danmark. Som følge heraf er der desuden tilføjet en konsekvensændring i lovforslagets § 1, nr. 15, ligesom der på baggrund af disse ændringer er foretaget rykning af de efterfølgende numre.

4. Lovforslagets § 1, nr. 27, er blevet justeret, således at Udbetaling Danmark skal indhente en udtalelse fra politiet om eventuelle registrerede sigtelser eller domme i Kriminalregisteret for visse lovovertrædelser årligt i 3 år efter udrejsen (og ikke årligt i 5 år). Ordningen er nedskalleret på baggrund af drøftelser med Justitsministeriet om økonomiske og administrative hensyn.

5. Lovforslagets § 5, stk. 2, er tilføjet, således at udlændinge- og integrationsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af lovforslagets § 1, nr. 13, om indførelse af ny ydelsesstruktur, hvorefter bestemmelsen vil træde i kraft, når en ny udbetalingsmodel, hvorefter pengeoverførsler kan ske i umiddelbart forlængelse af udrejsen, er etableret og er klar til at blive taget i brug. Det forventes at ske ultimo 2021.

Der er herudover foretaget justeringer af sproglig og lovteknisk karakter.